

Yashil

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

10
2023

08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
08.00.02 Makroiqtisodiyot
08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
08.00.06 Ekonometrika va statistika
08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
08.00.09 Jahon iqtisodiyoti

08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
08.00.11 Marketing
08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
08.00.13 Menejment
08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

74-91 xalqaro daraja
ISSN: 2992-8982

Yashil

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Qo'ng'iroatboy Avezimbetovich

Elektron nashr. 950 sahifa, 30-oktyabr, 2023-yil.

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Rae Kvon Chung, Janubiy Korea, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati

Salimov Oqil Umrzoqov, O'zbekiston fanlar akademiyasi akademigi

Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston fanlar akademiyasi akademigi

Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari

Toshkulov Abduqodir Hamidovich, i.f.d., prof., TDU rektori

Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, i.f.d., O'zR Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vaziri o'rinbosari

Sharipov Qo'ng'iroatboy Avazimbetovich, t.f.d., prof., TDIU rektori

Oblamuradov Narzulla Naimovich, i.f.n., dotsent

Djumaniyazov Maqsud Allanazarovich, Qoraqalpog'iston Respublikasi Tabiat resurslari qo'mitasi raisi

Axmedov Durbek Kudratillayevich, i.f.d., prof., O'zR Oliy Majlisi qonunchilik palatasi deputati

Utayev Uktam Choriyevich, O'zR Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari

Ochilov Farhod, O'zR Bosh prokuraturasi iqtisodiy jinoyatlarga qarshi kurashish departamenti bo'limi boshlig'i

Eshov Mansur Po'latovich, i.f.d., prof., TDIU Akademik faoliyat bo'yicha prorektori

Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, i.f.d., prof., TDIU YoMMMB birinchi prorektori

Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, i.f.d., prof., TDIU Ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo'yicha prorektori

Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, i.f.d., prof., "O'IRIAM" ilmiy tadqiqot markazi direktori – prorektor

Yuldashev Maqsud Abdullayevich, p.f.d., prof., TDIU Moliya-iqtisod ishlari bo'yicha prorektori

Karimov Norboy G'aniyevich, i.f.d., prof., TDIU huzuridagi PKQTMO tarmoq markazi direktori

Hakimov Nazar Hakimovich, f.f.d. TDIU profesor

Yuldashev Mutallib Ibragimovich, i.f.d., TMI professori

Samadov Asqarjon Nishonovich, i.f.n., TDIU Marketing kafedrasida professori

Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, t.f.d., Rossiya xalqlar do'stligi universiteti professori

Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, i.f.d., prof., Xalqaro "Nordik" universiteti rektori

Aliyev Bekdavlat Aliyevich, f.f.d., TDIU professori

Po'latov Baxtiyor Alimovich, t.f.d., prof., Atrof-muhit va tabiatni muhofaza qilish texnologiyalari ilmiy-tadqiqot instituti

Axmedov Javohir Jamolovich, i.f.f.d., "El-yurt umidi" jamg'armasi ijrochi direktori o'rinbosari

Isakov Janabay Yakubbayevich, i.f.d., TDIU professori

Musyeva Shoira Azimovna SamDu IS instituti professori

Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, t.f.f.d., Toshkent arxitektura-qurilish universiteti katta o'qituvchisi

Kamilova Iroda Xusniddinovna, i.f.f.d., TDIU dotsenti

Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, i.f.f.d., TDIU dotsenti

Sevil Piriyeva Karaman, PhD, Turkiya Anqara universiteti doktoranti

Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, TDIU katta o'qituvchisi

Rustamov Ilhomiddin, f.f.n., Farg'ona davlat universiteti dotsenti

Nomozova Qumri isoyevna Geologiya fanlari universiteti "Iqtisodiy geologiya" kafedrasida dotsenti

Mirzaliyev Sanjar Maxamatjon o'g'li, TDIU Ilmiy tadqiqotlar va innovatsiyalar departamenti rahbari

Babayeva Zuhra Yuldashevna, TDIU huzuridagi PKQTUMOTMXHB mutaxassis

Ekspertlar kengashi:

Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, i.f.d, TDIU dotsenti

Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, i.f.f.d, TDIU dotsenti

Imomqulov To'liq Burxonovich, i.f.f.d, TDIU dotsenti

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

MUNDARIJA

Qishloq xo'jaligida innovatsion xizmatlar infratuzilmasini rivojlantirishning nazariy asoslari.....	8
Sharipov Kongratbay Avezimbetovich , professor, Zaynutdinova Umida Djalalovna , dotsent	
O'zbekiston-Turkiya do'stligi azaliy qadryatlarimiz zaminida yashab kelmoqda.....	13
O'sman Mesten , Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya-O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari	
O'zbekistonda turizm sohasining rivojlanishini davlat tomonidan	
qo'llab-quvvatlash mexanizmini takomillashtirish.....	15
Akkulov Abdulaziz Uralboyevich , mustaqil tadqiqotchi	
O'zbekiston Respublikasini "Yashil" iqtisodiyotga o'tish istiqbollari. Muammolar va yechimlar.....	19
Mirzayev Bexruz Abdulla o'g'li , doktorant	
Mamlakat iqtisodiyotini rivojlantirishda "Yashil" iqtisodiyotning o'rni.....	26
Sevara Yaxshimuratova Rustam qizi , assistent-o'qituvchi	
Sanoat barqarorligini ta'minlashda yashil energetikaning o'ziga xos xususiyatlari.....	29
Kadirov Abdumalik Matkarimovich	
Republikamizda "yashil iqtisodiyot"ni shakllantirishda agroxizmatlarni	
rivojlantirishning asosiy yo'nalishlari.....	36
Mirzayev Q. J. , i.f.d., professor; Jonuzokov M. K. , assistent o'qituvchi	
"Yashil" obligatsiyalarni muomalaga chiqarishning nazariy va amaliy jihatlar.....	40
E. I. Nosirov , i.f.n., dotsent	
Turizm sohasidagi loyihalarni kreditlash amaliyotini takomillashtirish.....	46
Matkabulova Dilorom Xalilullayevna , PhD	
Koreya Respublikasida yashil (eko) turizmning rivojlanish yo'nalishlari va muammolari.....	51
Islomova Dilrabo Salomovna , kafedra assistenti	
Moliyaviy menejment tizimini transformatsiyalashda raqamli marketing	
samaradorligini baholashning nazariy yondashuvlari.....	55
Sobirjonov Sanjar Sobirjonovich , PhD, dotsent	
Samarqand viloyati ekologik turizm salohiyatidan samarali	
foydalanish asosida ekoturizm klasterlarini shakllantirish.....	62
Abduraxmanova Aqida Fayzulla qizi , i.f.b.f.d.; Axrorov Farxod Baxriddinovich , i. f. n.; Xo'jamov Bobur , tadqiqotchi	
Ichki turizmni rivojlantirishda davlatning o'rni.....	68
Dehqonov Burxon Rustamovich , tayanch doktorant	
O'zbekistonda turizm sohasini rivojlanishiga global trendlarning ta'siri.....	72
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich , i.f.d., professor	
Assessment of the Current State of the Market and Procedure For Lending	
to Subjects of Tourism Services of the Republic of Uzbekistan.....	79
Karimova Aziza Maxomadrizoyevna , PhD, docent; Maqsudov Orif Shakirovich , assistant	
Islomiy moliya instrumentlari (muzoraba va mushoraka) va ularni tijorat banklarida qo'llash.....	84
Madraximova Gulasal , dotsent; Safarova Nasiba , magistrant	
Mamlakatimizda "Yashil" iqtisodiyot asosida barqaror rivojlanishni ta'minlashning o'ziga xos jihatlar.....	90
Mustafaqulov Yangiboy Bo'riqulovich , Todjimamatova Mashhura Erkinovna ;	
Nurmatova Hilola A'zamovna ; Berdieva Aziza G'anisher qizi ; Egamberdieva Oydin Abror qizi	
Ways to Improve the Green Recovery in Uzbekistan by Investment and Trade.....	97
Nurbek Khalimjonov , assistant	
Evaluating the Path Towards Sustainable Tourism Development in the Republic of Uzbekistan.....	102
Khusniddin Egamnazarov	
Nexus Between Climate Change and Energy Consumption in Uzbekistan: A Time Series Analysis.....	106
Sarvar Mamasoliyev ; Shodiyor Toxirov	
O'zbekistonda mice turizmini barqaror rivojlanishida qulay infratuzilma.....	112
Xalimova F. N. , katta o'qituvchi	
Ichki turizmni rivojlantirishning ilg'or xorijiy tajribasi va uni	
O'zbekistonda qo'llashning iqtisodiy afzalliklari.....	115
Matkarimov Jahongir Shamuratovich , mustaqil tadqiqotchi	
Agroturizmni rivojlantirish orqali hududlarning barqaror rivojlantirish imkoniyatlari.....	122
Jo'rayeva Nargiza Abduvohidovna , kafedra dotsenti	
Turizm sektorida milliy hunarmandchilik mahsulotlarining rivojlanishining o'ziga xos xususiyatlari.....	126
Xushnazarova Maxzuna Gulamdjanovna , kafedra assistenti	
Роль религиозного туризма в экономике Узбекистана.....	132
Рахимова Дилфуза Мирзакасимовна , преподаватель	
Turistik sanoatining investitsion jozibadorligini boshqarish va samaradorligini baholash.....	139
Sa'dullayeva Gulnoza Sodiq qizi , PhD	
Turizmga innovatsion texnologiyalarni joriy qilish shart sharoitlari.....	144
Po'latov Ma'murjon Murodjon o'g'li , doktorant	
O'zbekistonning "yashil iqtisodiy strategiyasi" va uni amalga oshirishning asosiy yo'nalishlari.....	147
Bekmirzayev Mirzoxid Adashaliyevich , dotsent	
An Analysis of the Structure of Trade Between China and Uzbekistan.....	150
Cao Gang , PhD Candidate	

"Daka-Tex" MCHJ XKning marketing faolyatining takomillashtirish.....	160
Musyeva Shoira Azimovna , kafedra professori	
Mamlakat iqtisodiy xavfsizligini ta'minlashda oziq-ovqat xavfsizligining o'rni	164
Ibragimov G'ayrat Ablaqulovich , PhD; Shukurova Nilufar Qahramonova , tadqiqotchi;	
Umirov Islombek Furkatovich , tadqiqotchi; Tojiqulov Samandar Orufjon o'g'li , tadqiqotchi	
MDH davlatlarida chorva va parandachilik o'sish dinamikasi	169
Abidov Abdujabbor Abduxamidovich , t. f.n., dotsent	
Tijorat banklarida foiz stavkaning likvidlilikka ta'siri	179
Berdiyarov Baxriddin Tavasharovich , iqtisodiyot fanlari doktori, professor	
O'zbekiston moliya bozorini jahon moliya bozoriga integratsiyalashuvining dolzarb masalalari	186
Burxanov Aktam Usmanovich , i.f.d., prof.; Xudoyqulov Xurshid Xurramovich , i.f.d., prof.	
O'zbekiston Respublikasining Jahon savdo tashkilotiga a'zo bo'lishiga oid	191
Ruzibayev Jahongir Nodirovich	
O'zbekistonda ikkilamchi qimmatli qog'ozlar bozori hozirgi holati tahlili.....	194
Ro'ziqulov Abdimo'min Qussam o'g'li , mustaqil izlanuvchi	
Raqamli texnologiyalar orqali turizm industriyasini rivojlantirish usullari	200
R. P. Zarikeyev , mustaqil doktorant	
Korxona iqtisodiy xavfsizligini ta'minlashda inson resurslaridan foydalanish amaliyoti	206
Abdualimov Ashraf Qurbonaliyevich , doktorant	
Oliy ta'lim muassasalarida to'lov-kontrakt shakli mablag'lari bo'yicha xarajatlar	
va ular hisobining amaldagi holati	211
Abdullilova Dilnoz Abdusattorovna , doktorant	
O'zbekistonda oziq-ovqat bozori nazariy tahlili.....	216
Abduraxmanova Zuxra Toxir qizi , doktorant	
Sug'urta munosabatlarini takomillashtirishning istiqbollari	221
Abdutarapova Dildora Farxodjon qizi , doktorant	
Functions of Management in Education and Its Significance	231
Akhatova Shakhnoza Akram kizi , teacher	
Qishloq xo'jaligi korxonalarini moliyalashtirishni yangicha	
usullarini o'rganishning ayrim dolzarb masalalari	235
Ametov Quvondik Mamatjanovich , mustaqil izlanuvchi	
Yog'-moy sanoati korxonalari kapitali rentabelligini oshirish yo'nalishlari.....	238
Amirzoda Hamrayev , katta o'qituvchi	
Banklararo to'lov tizimini raqamli iqtisodiyotdagi rolini oshirish choralari.....	244
Amonov Alisher , o'qituvchi	
Baholash faoliyatini raqamlashtirish istiqbollari.....	248
Bobirjon Aktamov , katta o'qituvchi	
Marketing xizmati samaradorligini baholashda PEST tahlil usulining ahamiyati va qo'llash imkoniyatlari	253
Boyjigitov Sanjarbek Komiljon o'g'li , katta o'qituvchi	
Moliyaviy hisobotning xalqaro standartlarining vujudga kelish zarurati, umumiy hisobotlarining tuzilishi	
va O'zbekistonning MHXSga o'tishida vujudga keladigan muammolar va ularni bartaraf etishning istiqbolli	
yo'nalishlari	259
Djurayeva Iroda Bahrom qizi , doktorant, o'qituvchi	
Samaradorlikni korxona iqtisodiyotida tutgan o'rni	265
Fayziyeva Nilufar Shuxrat qizi , PhD, katta o'qituvchi	
Avtomobil transporti korxonalarida amortizatsiya xarajatlari va uning hisobini takomillashtirish masalalari.....	269
G'anibayev Iloxomjon Shokiraliyevich , doktorant	
Turistlar statistik hisobini olib borish bo'yicha xalqaro standartlar va tajribalar tahlili	275
Jumanova Zilola To'ychiyevna , doktorant	
Tijorat banklari ipotekali kreditlarining qaytuvchanlik holatini barqarorlashtirish choralari	280
Jumayev Muzaffar Mahmud o'g'li , kafedra o'qituvchisi	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida soliqlar va boshqa majburiy to'lovlarni	
amalga oshirishda raqamli texnologiyalardan foydalanish	284
M. Samiyeva , kafedra assistenti	
Assessment of the Economic Effectiveness of the Railway Transport System	288
Mannonov Shahruhmirza Abdurashidovich , independent researcher	
O'zbekistonda mikromoliya tashkilotlarining iqtisodiy faoliyat samaradorligini oshirish yo'llari.....	294
Nazarova Muslima Nazarovna , PhD, i.f.f.d., katta o'qituvchi	
Mamlakatimizda xizmat ko'rsatish sohasini rivojlanishining o'ziga xos xususiyatlari.....	301
Odilov Dilshodjon Tulqinovich	
O'zbekistonda paxtachilik majmuasining iqtisodiy samaradorligini oshirish	307
Xoliqov Tolibjon Luptullaevich , kafedra assistenti	
Ta'lim tizimi boshqaruvida "time menejment" texnologiyalarini qo'llash.....	311
Radjabova Gavxar Umarovna , kafedra dotsenti	
Improving Trade Effectiveness Through Merchandising: Theory and Practice	316
Ravshan Aliyevich Allayorov , Associate Professor	
An'anaviy moliya tizimidagi yangi yondashuv va yechimlar.....	319
Abrorov Sirojiddin , PhD; Bunyod Usmonov , PhD	
Ijtimoiy fondlar va maqsadli jamg'armalar faoliyatini takomillashtirish	325
Samiyeva Gulnoza Toxirovna , PhD, i.f.f.d.	

Tikuv-trikotaj korxonalarining brend jozibadorligini marketing strategiyalari asosida oshirish.....	332
Sh. Sh. Ziyayeva , katta o'qituvchi	
Surxondaryo mintaqasining ekoturizm salohiyati nuqtayi nazaridan baholash	337
Soatov Yusuf Xo'jayor o'g'li , mustaqil tadqiqotchi	
Совершенствование учета неиспользованных основных средств в Республике Узбекистан.....	340
Усманов Фаррух Обитжонович , научный сотрудник кафедры	
An'anaviy moliya tizimining metodologik muammolari, shuningdek moliya tizimida yuz beruvchi inqirozlar va ziddiyatli vaziyatlarning yuzaga kelish sabablari	348
Xabibullayev Dadajon Ro'ziboyevich , stajor tadqiqotchi; Sindarov Fazliddin Kaxramonovich , kafedra assistenti	
Dehqon xo'jaliklarida mahsulot yetishtirish samaradorligini oshirishda tomorqa xizmati klasterlarini takomillashtirish	355
Xamrayeva Sayyora Nasimovna , kafedra professori; Ochilova Nargiza Akramovna , doktorant	
Transport xizmatlari bozorida marketing faoliyatini mexanizmlarini rivojlanishining asosiy tamoyillari	360
Nosirov Javlonbek Jamoliddin o'g'li , doktorant; Raxmatov Ziyodullo Nosirovich , dotsent	
BMT Barqaror rivojlanish maqsadlari doirasida kambag'allikni qisqartirish va oziq-ovqat xavfsizligini mustahkamlash masalalari.....	363
Yusupov M. S. , PhD	
Мировые финансовые центры точки роста экономики.....	369
Абдуллаев Анвар Фархадович , PhD., доцент кафедры	
XX asr jadid ma'rifatparvarlari Abdurahmon Toshkandiy va Abdulla Avloniy ijtimoiy qarashlaridagi umumiylik va xususiylik	375
Abrorxon Asatulloev Asatulloevich , PhD	
Математическое обоснование вычисления моды и медианы в статистике.....	379
Бердикулова Ирода Райимкуловна , старший преподаватель; Усманов Шахзод Шохрухович , студент	
Yirik soliq to'lovchi korxonalar faoliyatini rag'batlantirishda soliq ma'murchiligining istiqbollari.....	390
G'aniyev Shaxriddin Vohidovich , i. f. d., Saipnazarov Sherbek Shaylavbekovich , PhD	
Sog'lomlashtirish turizmi klasterlari faoliyatida innovatsion faoliyatni boshqarishning kross-innovatsiyalar asosidagi modeli	395
G'ofurov Azizbek Umarjonovich , mustaqil tadqiqotchi	
Tijorat banklari faoliyatidagi kredit risklarini boshqarishni takomillashtirish yullari.....	400
J. Y. Isakov , i. f. d., professor	
Mehnat bozorining raqamlashgan iqtisodiyotdagi statistik masalalari.....	405
A. Abduvohidov , i. f. d., professor	
Davlat oliy ta'lim tashkilotlarida xarajatlar hisobini yuritish.....	407
Karayev Payzillaxon Yusufxonovich , PhD	
Актуальная ситуация в сегменте теневой экономики в Республике Узбекистан.....	412
Кошанов Абдимурат , независимый исследователь	
O'zbekistonda moliyaviy hisob va hisobotni MXXSlariga transformatsiya qilishda asosiy vositalar hisobini tashkil etish masalalari	416
Qurbonova Shaxrinov , doktorant	
Erkin iktisodiy hududlarda investitsion faollikni oshirish masalalari.....	420
Qilicheva Kamola Muzaffarovna , mustaqil tadqiqotchi	
Mahalliy byudjetlar xarajatlari ijrosining samaradorligini oshirish masalalari (Jizzax viloyati misolida).....	425
Mamayusupov Omonulla Mamatqulovich , erkin izlanuvchi	
Sug'urtada assistans xizmatlarini takomillashtirish	433
Maxmudov A. M.	
Цифровизация бухгалтерского учета.....	439
Мирсодикова Дилобар Дилшод кизи , самостоятельный соискатель	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlari faoliyatini rivojlantirishning moliyaviy mexanizmini takomillashtirish.....	445
Nasurova Kamola Ravshanovna , PhD	
Повышение эффективности депозитной политики в коммерческих банках.....	451
Нуриллаев Рахмат Ярашевич , к.с.х.н., доцент; Нуриллаев Шердил Жамолiddin угли , магистр	
Hufiyona iqtisodiyotni qisqartirish orqali mamlakat iqtisodiyotini rivojlantirish mexanizmlari	456
Pardayev Ithomjon G'ulom o'g'li	
Uy-joy fondi boshqaruvini samarali tashkil etish	460
Berdiyeva Dilfuza Axatovna , PhD, dotsent	
Экономика знаний как высший ступень развития инновационной экономики	466
Хасанхонова Нодира Исаметдиновна , PhD	
Kichik biznes subyektlarini samarali investitsiyalashning ilg'or xorijiy davlatlar tajribasi	471
Ruziyeva Dilobar Isomjonovna , iqtisod fanlari nomzodi	
Davlat-xususiy loyihalarining mazmun-mohiyati, ilmiy-nazariy asoslari	481
Suleymanov Farrux Raximjonovich , mustaqil izlanuvchi	
Комплексный анализ хозяйственно-экономической деятельности и устойчивости АО "Узавтосаноат"	487
Туйчиев Комилжон Лазизович , доцент кафедры	
Экономическая сущность и важность повышения эффективности производства каракулеводческой продукции.....	493
Тулкин Хайтмуродович Фармонов , профессор; Нуриллаев Жамолiddin Ярашевич , докторант	
O'zbekistonda tijorat banklari emission operatsiyalarining dolzarb masalalari	499
O'ktamova Nozima Narzulla qizi , PhD, kafedra dotsenti	

Инновационные методы энергосбережения как способ повышения конкурентоспособности предприятия	503
Хамдамова Гавхар Абсаматовна , к.э.н., профессор	
Hudud sug'oriladigan yerlarida suv resurslaridan foydalanish holati tahlili	508
Shoxujayeva Zebo Safoyevna , i. f. n., professor, katta ilmiy xodim	
Hududlarning moliyaviy-investitsion salohiyatini oshirishning nazariy va amaliy jihatlarini	513
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi , kafedra dotsenti i. f. d.	
Kichik biznes va xususiy tadbirkorlikda xodimlar faoliyatining axborot tizimlarini samarali tashkil qilish	521
Yuldashev Furqat Nurilloevich , doktorant	
O'zbekistonda raqamli iqtisodiyoti sharoitida elektron biznesni rivojlantirish yo'llari	524
Boboqulov Sanjar Baxronkulovich , PhD; Akramov G'ayrat Otabek o'g'li , talaba	
An Analysis of Green Taxation and Its Effect on Economic Growth	530
Fayzieva Nargiza Rabimovna , PhD	
Kichik biznes va tadbirkorlikni rivojlantirishning nazariy jihatlarini	537
Qurbonov Jasurbek Pozilovich , kafedra dotsenti	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida turizm industriyasining rivojlanishi va istiqboli	540
Abdulxakimov Zuxrali Tursunaliyevich , PhD, kafedra dotsenti	
O'zbekistonda energetika korxonalari faoliyatida korporativ boshqaruving baho-	
lash usullarini tahlili	544
Abduraxmonova Zarina Muysinjonovna , mustaqil tadqiqotchi	
Markaziy Osiyo davlatlarida rekreatsiya turizmi	548
Shaymanova Nigora Yusupovna , doktorant	
Korxona investitsiyalari xususidagi ilmiy-nazariy yondashuvlar va qarashlar evolyutsiyasi	552
Eshqo'ziyev Oxunjon Oybek o'g'li , doktorant	
O'zbekiston sanoatining rivojlanish tendensiyalari, muammo va yechimlari	559
Shavqiyev Erkin , i. f. n.	
"Yashil iqtisodiyot" ga o'tish zaruriyati, dastaklari va uning o'ziga xos tamoyillari	565
Berdiyev Baxtiyor Sodiqovich , kafedra dotsenti	
Innovatsion faoliyatni rivojlantiruvchi omillar va ulardan samarali foydalanish yo'nalishlari	571
Ashurov Maxammadjon Sotvoldiyevich , i. f. n., kafedra dotsenti	
Ijtimoiy tarmoqlar analitikasi	576
S. Qulmatova , PhD, dotsent	
Analysing the Functioning of Enterprise Management in the Context of Institutional Reforms	581
Kurpayanidi Konstantin Ivanovich , Professor	
Qishloq xo'jaligi ishlab chiqarishi samaradorligini baholash	586
Ruxsatova Rushana O'ktamovna , erkin tadqiqotchi	
Soliq tushumlarini prognozlashtirish modellarini qurishning klassik va intellektual usullari	593
Narmanov Ulug'bek Abdugapparovich , PhD; Maqsudov Azamat Maqsud o'g'li	
Kompaniyani samarali boshqarishda marketingning o'rni va uning tamoyillarini qo'llash istiqbollari	598
Usmonova Dilfuza Ilhomovna , kafedra dotsenti	
Экономическая безопасность и факторы влияющие на неё	602
Абдишукуров Шерзод Шавкат угли , научный сотрудник	
Oliy ta'lim muassasalarining moliyaviy manbalari bo'yicha xarajatlar hisobi va uni takomillashtirish	608
Artikov Kurbonazar Amonovich , mustaqil ilmiy tadqiqotchi	
Innovatsion iqtisodiyot sharoitida inson kapitaliga yo'naltirilgan investitsiyalarning ahamiyati	614
Asamxodjaeva Shoir Shukurullaevna , katta o'qituvchi	
Перспективы развития инноваций и роль стартапов: зарубежный опыт, проблемы и решения	618
Ачилова Ширин Шавкат кизи , старший преподаватель	
Tijorat banklari tomonidan jismoniy shaxslarni kreditlashda garov ta'minotini takomillashtirish	622
Bazarova Nigora Ravshanovna , kafedra dotsenti	
Sug'urta tashkilotlari investitsiya faoliyatini boshqarish masalalari	627
Kenjayev Ilhom G'iyozovich , iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)	
Organizational Factors Influencing Leadership Styles and Procurement Outcomes	632
Saidakhmedov Islomjon Uligbekovich , Scientific researcher	
Tijorat banklari faoliyati samaradorligini oshirishda raqamli texnologiyalardan foydalanish yo'llari	637
Mirpulatova Luiza Mansurovna , doktorant	
Tijorat banklarining tadbirkorlik subyektlarini kreditlash metodologiyasining ekonometrik tahlillari	642
Norov Akmal Ruzimamatovich , DSc, kafedra professori	
Tijorat banklarida kreditlash amaliyotini takomillashtirish yo'llari	649
Norova Nozima Nabiyeva , katta o'qituvchi	
Hufiyona iqtisodiyotni qisqartirish orqali mamlakat iqtisodiyotini rivojlantirish mexanizmlari	657
Pardayev Ilhomjon G'ulom o'g'li	
Jahondagi kuzatilayotgan globalashuv va tabiatdagi o'zgarishlar oqibatida kelib chiqayotgan turli xatarlardan himoya qilishda sug'urta tashkilotlari oldida turgan vazifalar ("O'zbekinvest" EISK AJ misolida)	661
Sayfulla Mirzoyev	
International Experiences on Restoration of Financial Stability Through Indicators in Commercial Banking Sector	666
Solijonova Muxlisa Azamatovna	
Pensiya yoshining pensiya ta'minoti tizimiga ta'siri	668
Tursunov Jaxongir Pulatovich , DSc	

Mamlakat iqtisodiyotini islom moliya instrumentlari orqali rivojlantirish istiqbollari.....	673
Xalikov Ulug'bek Rustamovich , PhD	
Sug'urta kompaniyalari va tijorat banklari integratsiyalashuv jarayonini zarurligi va ahamiyati.....	678
Xudoyberdiyeva Sadoqat Abdumannonova , mustaqil izlanuvchisi	
Qishloq xo'jaligi korxonalarini davlat tomonidan qo'llab quvvatlashning innovatsion menejment tamoyillari...	683
Shaniyazova Zamira Oralbayevna , PhD	
Тенденции развития жилищного строительства.....	688
Алиева Зилола Маматвалиевна , доцент кафедры	
Tadbirkorlik subyektlarini moliyalashtirishning innovatsion usullari.....	692
Shakirova Nigora Axralovna , kafedra dotsenti v.b.	
Nodavlat notijorat tashkilotlari mablag'larining shakllanishi va nazorat qilinishi.....	698
Xusanov Nishonboy Abdusattarovich , filologiya fanlari doktori, professor	
Спиртные напитки - вред здоровью	702
Кариева Халима Икромжоновна , старший преподаватель кафедры	
Importance of Social Infrastructure Development in Rural Areas	706
Munisa Alimova	
Davlat xizmatida agile loyiha boshqaruvi texnologiyasidan foydalanish	709
Isaqova Zebo Murodovna , f.f.n. (PhD), tadqiqotchi	
Korxonalar moliyaviy tahlilining ahamiyati	714
Karimov Eminjon Gapardjonovich , doktorant	
Рекреация как основа духовно-культурного возрождения нации и социально-экономического развития страны	716
Алимова Гузал Алишеровна , Доктор философии (PhD) по экономическим наукам	
Развитие тепличного плодовоовощеводства и создание в отрасли цепочки добавленной стоимости Республики Узбекистан.....	722
Дурманов Акмал Шаймарданович , PhD, доцент кафедры	
Oliy ta'lim muassasalarida ilmiy-tadqiqot faoliyatini rivojlantirishning innovatsion usullari.....	734
Mirzaliyev Sanjar Maxamatjon o'g'li , DSc, mustaqil izlanuvchi	
Роль виртуальных банков в развития экономики Узбекистане.....	738
Каримов Нарбой Ганиевич , доктор экономических наук; Ниязметов Мансур Рустамович	
Xotin-qizlarni ish bilan ta'minlashga ko'maklashish imkoniyatlari	742
Xayitov Abdimannon Buxarovich , iqtisod fanlari nomzodi	
Maxsus iqtisodiy zonalar: mazmun-mohiyati, ulardagi investitsiya muhitini yaxshilash	748
Ja'sur Umirzoqov Artiqboy o'g'li , PhD, dotsent	
Современные тенденции формирования системы критериев рабочих мест в условиях экологизации экономики	754
Ходжаева Нодирахон Абдурашидовна , PhD, профессор	
Yangi O'zbekistonda xizmatlar sohasi – mamlakat taraqqiyotining drayveri	760
Yusupov Muxamadamin , kafedra dotsenti	
Oliy ta'lim tizimida olib borilayotgan islohotlarning zarurati	767
Anvar Bazarbayevich Gafurov , PhD (i.f.f.d)	
Kichik sanoat zonalaridagi korxonalar raqobatbardoshligini oshirish	774
Shodmonqulov Kamoliddin Murodillayevich , kafedra dotsenti v.b.	
Pensiya yoshining pensiya ta'minoti tizimiga ta'siri.....	778
Tursunov Jaxongir Pulatovich , DSc	
Tibbiy sug'urtada innovatsiyalar va IT-texnologiyalarning qo'llanilishi	784
Xalikulova Gulzada Tadjimuratovna , PhD, kafedra dotsenti	
Improvement of Scientific Methodological Bases of Innovative Management of Higher Education Institutions.....	789
Gafurova Dilshoda , PhD	
Leveraging Public-Private Partnerships for Strategic Investment Financing.....	793
Yakubova Samira , PhD	
Iqtisodiyotni raqamlashtirish sharoitida banklarning o'rni.....	797
Adilova Zohida Ikromjonovna	
Turistik resurslarning salohiyatdan samarali foydalanishning nazariy asoslari	801
Alimardonova Zebuniso Mamarajabovna , mustaqil izlanuvchi	
Respublikamizda qimmatli qog'ozlar bozorini raqamlashtirishning o'ziga xos jihatlari.....	805
Xojiyev Jaxongir Dushabayevich , kafedra dotsenti v.b.	
Исследование алюминиевого порошка как строительный материал	809
Шарипова Мадина Конгратаевна , преподаватель	
Bank tizimi samaradorligini oshirishda chakana bank xizmatlarining o'rni.....	812
Raxmatov Temur Sotiboldiyevich , PhD	
Lizing faoliyatini kreditlashda anderraytingdan foydalanishning o'ziga xos xususiyatlari	818
Latipova Shaxnoza Maxmudovna	
Milliy moliya bozorini rivojlantirish xususidagi ilmiy-nazariy qarashlar	824
Burxanov A. U. , i.f.d., professor, Muratov Amir Timur ug'li , talaba	
Iqtisodiyotda yashil innovatsiyalarni joriy etishni konseptual asoslari.....	829
Ruzibayeva Nargiza Xakimovna , kafedra dotsenti	
Цифровизация страховых претензий является основным механизмом развития страховой отрасли.....	835
Узакова Камола Бехзодовна , ассистент кафедры	

O'zbekiston va MDH mamlakatlari soliq tizimining qiyosiy tahlili	839
Bobomurotova Manzura Panji qizi , mustaqil tadqiqotchi	
Soliq ma'muriyatchiligi tizimida samarali soliq nazoratini tashkil etish masalalari	845
Poyonov Bobir Bekmurod o'g'li, Bobomurotova Manzura Panji qizi , mustaqil tadqiqotchilar	
Banklarda aktivlar portfellarining zamonaviy holati	851
Murodova Mohigul Chori qizi , katta o'qituvchi	
Vaqtni boshqarish texnologiyasidan foydalangan holda talabalarining o'quv faoliyatida o'zini o'zi tashkil etishini rivojlantirish muammosini o'rganishning nazariy asoslari	855
Otajonova Maftuna Sultonmurodovna , tayanch doktorant	
Kredit-modul tizimida talabalarining mustaqil ishini rejalashtirish va tashkil qilish	859
Ustadjalilova Xurshida Aliyevna , p. f. n.	
Erkin iqtisodiy hududlarga investitsiyalarni jalb etish innovatsion taraqqiyot omili sifatida	863
Sheraliyeva Saida Azatovna , katta o'qituvchi	
Paxta-to'qimachilik klasterlari mahsulotlari eksportini motivatsiyalash mexanizmi	868
Mansurov Saidxo'ja Kamalovich , tayanch doktorant	
O'zbekiston Respublikasida soliq tavakkalchiligini boshqarishning hozirgi zamon muammolari	875
Abdusheerov Abdullo Baxtiyorovich , mustaqil izlanuvchi	
Modern Methods of Tax Control: Analysis, Problems and Solutions	879
Ergasheva Malikakhon , Independent researcher	
Iqtisodiyotni raqamlashtirish mehnat bozorida bandlik darajasini oshirish omili sifatida	884
Amanov Otabek Amankulovich	
Tashqi savdo – statistik o'rganishning obyekti sifatida	888
Ergashev Mirjon Yorqin o'g'li , tayanch doktorant	
Nodavlat notijoart tashkilotlarida maqsadli tushumlarga doir ishchi schotlarni takomillashtirish	893
Ne'matov Oybek Ismatullayevich , PhD	
Kichik biznes subyektlarida marketing strategiyasini qo'llash va uni takomillashtirish	897
Saidaxmedova Nodira Iloxomova , DSc	
Библиометрический анализ области знаний налогового администрирования	902
Bokhodir Isroilov , Doctor of Economics, Boburshokh Ibragimov , PhD	
Soliq qarzini undirish amaliyoti va uni tartibini takomillashtirish tahlili	909
Raximova Shaxlo Rajapboyevna , mustaqil tadqiqotchi	
Dorivor o'simliklarni yetishtirish va qayta ishlashda davlat tomonidan qo'llab-quvvatlashning ahamiyati	915
Xo'jaqulova Nigora Rustamovna , PhD	
Davlat byudjeti daromadlarini shakllantirishda soliqlarning ta'sirini boshqarish	922
Maxmudov Anvarjon Maxmudovich , mustaqil izlanuvchi	
O'zbekistonda tijorat banklarining investitsion faoliyatining ekonometrik tahlili	930
Achilov Uyg'unjon Ulug'bekovich , dotsent	
Семья и ее роль в воспитании молодежи	935
Зайналов Жахонгир Расулович , профессор, Бердикулов Журабек , ассистент	
Don mahsulotlari korxonalarida ishlab chiqarish xarajatlarining boshqaruv hisobi, audit va tahlil qilishga oid tadqiqotlarga doir mulohazalar	938
Nosirov Ilhom Abbosovich , i.f.d., Abdilalimov Akmaljon Obidjanovich , mustaqil izlanuvchi	
Повышение эффективности маркетинговой деятельности издательско-полиграфических компаний..	943
Холмирзаева Феруза Абдуллаевна	

DAVLAT BYUDJETI DAROMADLARINI SHAKLLANTIRISHDA SOLIQLARNING TA'SIRINI BOSHQARISH

Maxmudov Anvarjon Maxmudovich

Farg'ona politexnika inistuti "Menejment" kafedrasida mustaqil
izlanuvchisi

Annotatsiya: Mazkur maqola Davlat organlarining soliq huquqbuzarliklarini kurashga qaratilgan ishlari jismoniy va yuridik shaxslarni yo'l qo'ygan xatolari uchun ta'qib qilish bilan chegaralanib qolib, uning asl sabablarini aniqlash hamda bartaraf etish muammolari hamda ularni bartaraf etish masalalariga qaratilgan. Chunki mazkur muammolar bartaraf etilmasa yangi-yangi xatoliklar, soliq to'lashdan qochish, soliq bazasida daromadlarni to'liq ko'rsatmaslik holatlari vujudga kelishi mumkin bo'lib, buni bartaraf etish, oldini olish yoki bartaraf etish uchun ilmiy jihatdan yondashishni talab etadi.

Huquqbuzarliklar ta'sirida soliq to'lovchilarni soliqlarni yashirishi va soliq to'lovlaridan qochishining asl sabablari atroficha tadqiq qilinmagan. Muammolarni dolzarbligidan kelib chiqib, huquqbuzarliklarning iqtisodiyotni, xususan soliq tizimini boshqarishdagi ta'sirini kamaytirishda holatlarning oldini olishga qaratilgan samarali mexanizmlarni joriy etish, bunday mexanizmlardan foydalanishning tizimli boshqaruv menejmentini yaratish tadqiqotimizning asosiy mohiyatini tashkil etadi.

Kalit so'zlar: soliq boshqaruvi, soliqqa oid huquqbuzarliklar, soliq to'lashdan bo'yin tovlash, soliq solinadigan baza, soliq munosabatlarini boshqarish, qog'ozsiz tovarlar.

Abstract: This article focuses on the problems of identifying and eliminating the root causes of the tax violations of the state authorities, as well as the issues of their elimination. Because if these problems are not eliminated, new errors, tax evasion, and cases of incomplete disclosure of income in the tax base may arise, which require a scientific approach to eliminate, prevent, or eliminate.

The root causes of tax evasion and tax evasion by delinquent taxpayers have not been thoroughly researched. Based on the urgency of the problems, the main essence of our research is the introduction of effective mechanisms aimed at reducing the impact of violations on the economy, in particular, the management of the tax system, and the creation of systematic management of the use of such mechanisms.

Key words: tax administration, tax offenses, tax evasion, taxable base, tax relationship management, paperless goods.

Аннотация: В данной статье основное внимание уделяется проблемам выявления и устранения коренных причин налоговых правонарушений органов государственной власти, а также вопросам их устранения. Потому что если эти проблемы не устранить, могут возникнуть новые ошибки, уклонения от уплаты налогов, случаи неполного раскрытия доходов в налоговой базе, для устранения, предотвращения или устранения которых требуется научный подход.

Коренные причины уклонения от уплаты налогов и уклонения от уплаты налогов недобросовестными налогоплательщиками досконально не исследованы. Исходя из актуальности проблем, основной сутью нашего исследования является внедрение эффективных механизмов, направленных на снижение влияния нарушений на экономику, в частности, управление налоговой системой, а также создание системного управления использованием таких механизмов.

Ключевые слова: налоговое администрирование, налоговые правонарушения, уклонение от уплаты налогов, налогооблагаемая база, управление налоговыми отношениями, безбумажные товары.

KIRISH

Bugungi kunga kelib mamlakatimizda soliq tizimini yanada takomillashtirish, soliqlarni rag'batlantiruvchi rolini oshirish, xo'jalik yurituvchi subyektlar zimmasidagi soliq yukini kamaytirish masalalariga jiddiy e'tibor qaratilmoqda. Darhaqiqat, O'zbekiston Respublikasini rivojlantirishning Harakatlar strategiyasidagi iqtisodiyotni rivojlantirish va liberallashtirish nomli uchinchi ustuvor yo'nalishida soliq yukini kamaytirish va soliqqa tortish tizimini soddalashtirish siyosatini davom ettirish, tegishli rag'batlantiruvchi choralarni kengaytirish, investitsiya muhitini takomillashtirish, mamlakat iqtisodiyoti tarmoqlari va hududlariga investitsiyalarni faol jalb qilish kabi muhim vazifalar belgilab berildi.

Shuningdek, mamlakatimiz Prezidenti ta'kidlaganidek: "Barcha biznes toifalari uchun soliq yukini kamaytirish va qulaylashtirish, shu asosda ishlab chiqarishni va soliqqa tortiladigan bazani kengaytirish zarur" Davlat soliq xizmati organlarini soliq to'lovchilarning biznes-hamkori va maslahatchisi sifatidagi yangi imidjini yaratish orqali xizmat ko'rsatishga yo'naltirilgan idoraga aylantirish, har bir xodim tomonidan "Soliq xizmati - insofli soliq to'lovchilarning ishonchli hamkori" degan maqsadli vazifani so'zsiz bajarish O'zbekiston Respublikasi soliq ma'muriyatchiligi tizimini takomillashtirishning eng muhim yo'nalishlaridan biri hisoblanishi belgilangan Bundan tashqari, O'zbekiston Respublikasining soliq siyosatini takomillashtirish Konsepsiyasi to'g'risidagi Farmonda: "iqtisodiyotda soliq yuki darajasini kamaytirish, shuningdek soliq solishning soddalashtirilgan va umumbelgilangan tizimi bo'yicha soliqlarni to'laydigan xo'jalik yurituvchi subyektlar o'rtasidagi soliq yuki darajasidagi nomutanosibliklarni bartaraf etish soliq siyosatini takomillashtirish konsepsiyasining asosiy yo'nalishlari etib belgilandi".

"O'zbekiston-2030" strategiyasida 2030-yilga qadar O'zbekiston Respublikasida Fiskal barqarorlikni ta'minlash va davlat majburiyatlarini samarali boshqarish. Shuningdek, "Yashirin iqtisodiyot"ni qisqartirish orqali soliq bazasini qo'shimcha kengaytirish imkoniyatidan foydalanish kabi vazifalar belgilangan.

Milliy iqtisodiyotimizni rivojlantirish va barqarorligini ta'minlashda xo'jalik yurituvchi subyektlar tomonidan to'lanadigan soliqlar nechog'lik ahamiyatli bo'lsa, mazkur soliqlarni muntazam, o'z vaqtida va to'liq byudjetga kelib tushishini ta'minlash maqsadida, korxonalarda soliq huquqbuzarliklarinisodir etilishin olish ham shu darajada muhimdir. Shuning uchun mazkur mavzu bo'yicha tadqiqotlar amalga oshirgan holda bu boradagi mavjud kamchiliklarni aniqlash va ularni bartaraf etish yuzasidan ilmiy taklif hamda amaliy tavsiyalarni ishlab chiqish zarurligi hozirda muhim va dolzarb masalalardan biriga aylangan.

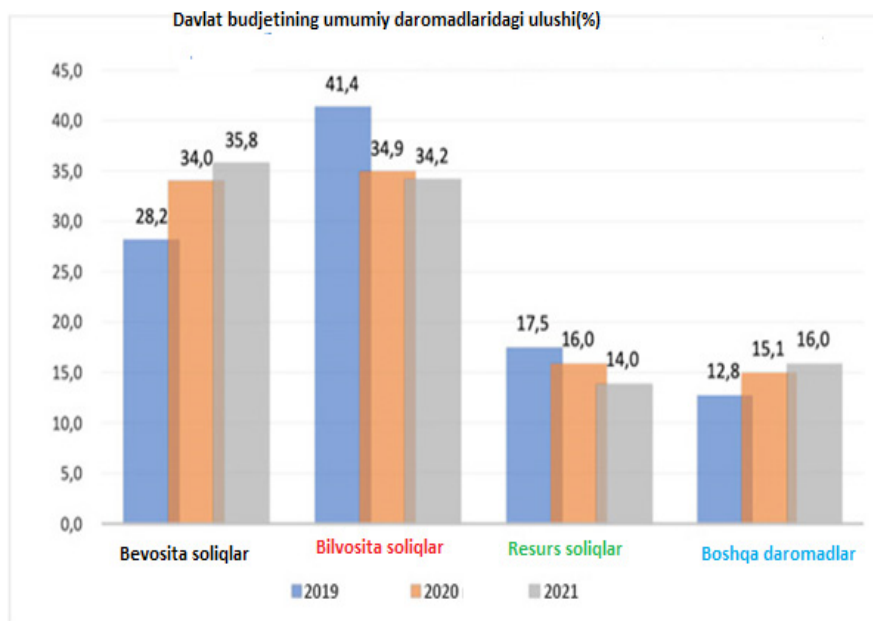
MAVZUGA OID ADABIYOTLARNING TAHLILI

Mazkur masala yuzasidan xalqaro doiradagi olimlar S. Glinkina, V. Dadalko, V. Esipov, I. Klyamkin, V. Ispravnikov, A. Krilov, A. Korchagin, Yu. Latov, G. Mishin, V. Ovchinskiy, Ye. Panova, Ye. Rummyansea, R. Satuyev, L. Timofeyev, Yu. Sqganov, N. Chernina, D. Shraer, Yu. Shishnin, P. Xlebnikov, N. Yas'kovalarning ilmiy tadqiqot ishlari mazkur muammolarning yechimlariga qaratilgan.

Shuningdek, soliqqa oid huquqbuzarliklar masalalari bilan bog'liq ilmiy izlanishlarni maxalliy iqtisodchi olimlardan A. Vaxobov, E. Gadoyev, I. Jamolov, N. Jo'rayev, A. Isaxodjayev, A. Ortiqov, A. Soliyev, B. Toshmurodova, N. Kuziyeva, N. To'xliyev, P. Yo'ldoshev, N. Usmonov, A. O'lmasov, Z. Qurbonov, Sh. Toshmatov, A. Shestakov, Q. Yahyoyevlar ilmiy ishlarida tadqiq qilingan.

Byudjetga daromadlar tushumining oshishi/kamayishiga umuman quyidagi omillar ta'sir etadi:

- respublika iqtisodiyotining o'sishi;
- so'mning erkin ayirboshlash kursini joriy qilish;
- qimmatbaho va rangli metallarga jahon narxlarining nisbatan yuqoriligi;
- pandemiya vaqtida karantin choralarining joriy etilishi va yengillashtirilishi;
- soliq islohoti;
- soliq ma'muriyatchiligining yangi instrumentlarini joriy etish.

O'zbekiston Respublikasi soliq qo'mitasi va Moliya vazirligi ma'lumotlaridan olingan.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Mazkur maqolada iqtisodiy, mantiqiy, ilmiy abstraksiyalash, qiyosiy tahlil, monografik tadqiqot, ma'lumotlarni guruhlash, induksiya va deduksiya hamda statistik tahlil usullaridan foydalanilgan.

TAHLIL VA NATIJALAR

1-jadval: Davlat byudjetining 2019-2021-yillardagi ijrosi haqida ma'lumot (mlrd so'm)

	2019-y.		2020-y.		2021-y.		O'sish 2019/21
	Summa	Salmog'i	Summa	Salmog'i	Summa	Salmog'i	%
Davlat byudjeti daromadlari	112 165		132 938		164 681		146,8
shu jumladan:							
1. Bilvosita soliqlar - jami	46 429	41,4	46 428	34,9	56 292	34,2	121,2
2.1 Qo'shilgan qiymat solig'i (QQS):	33 810	30,1	31 177	23,5	38 439	23,3	113,7
- QQS bo'yicha tushumlar	37 055	33,0	40 224	30,3	52 856	32,1	142,6
- QQS bo'yicha qoplash	-3 245	-2,4	-9 046	-6,8	-14 417	-8,8	444,3
2.2 Aksiz solig'i	10 316	9,2	11 697	8,8	13 088	7,9	126,9
2.3 Bojxona boji	2 303	2,1	3 554	2,7	4 765	2,9	206,9
2. Bevosita soliqlar - jami	31 677	28,2	45 207	34,0	58 930	35,8	186,0
1.1 Foyda solig'i	16 361	14,6	28 712	21,6	38 363	23,3	234,5
1.2 Aylanmadan olinadigan soliq	1 989	1,8	1 354	1,0	1 649	1,0	82,9
1.3 Jismoniy shaxslardan olinadigan daromad solig'i	13 327	11,9	15 141	11,4	18 918	11,5	141,9
3. Resurs soliqlari va mol-mulk solig'i	19 681	17,5	21 257	16,0	23 036	14,0	117,1
3.1 Mol-mulk solig'i	2 360	2,1	1 974	1,5	2 457	1,5	104,1
3.2 Yer solig'i	2 313	2,1	2 387	1,8	4 083	2,5	176,5
3.3 Yer qariidan foydalanganlik uchun soliq	14 693	13,1	16 417	12,3	15 812	9,6	107,6
3.4 Suv resurslaridan foydalanganlik uchun soliq	314	0,3	479	0,4	684	0,4	217,6
4. Boshqa daromadlar va soliq bo'lmagan tushumlar	14 379	12,8	20 046	15,1	26 423	16,0	183,8

2-jadval: O'zbekiston Respublikasining Davlat byudjeti va mahalliy byudjet daromadlari va xarajatlarining tarkibi

Ko'rsatkichlar	Yillar (mlrd.so'm)					
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Respublika byudjeti daromadlari	36184,9	40505,8	44469,6	62229,5	102627,6	128460,0
Respublika byudjeti xarajatlari	37967,7	42721,3	46943,1	62170,0	107118,4	121856,4
Maxalliy byudjet daromadlari	13394,2	18417,9	19985,7	18026,5	31083,0	30273,9
Ulushi %	37%	45,4%	44,9%	28,9%	30,3%	23,6%
Maxalliy byudjet xarajatlari	16323,3	20820,9	21382,8	25485,5	38846,1	35387,8
Ulushi %	45%	51,4%	48,0%	40,9%	36,2%	29,0%
Yuqori byudjetdan olingan subvensiya (transfert) miqdori	2929,1	2402,9	1397,1	7459,3	7763,1	5113,9
Ulushi%	8%	5,9%	3,1%	11,9%	7,5%	4,0%

3-jadval: Mahalliy byudjetga biriktirilgan to'lash muddati uzaytirilgan hamda undirilishi to'xtatilgan soliq qarzdorliklari to'g'risida ma'lumot (mlrd.so'm)

T/r	Hududlar nomi	Farmon asosida to'lash muddati uzaytirilgan		Farmon asosida hisobdan chiqarilgan		Farmon asosida soliq qarzini undirish to'xtatilgan	
		soni	summa	soni	summa	soni	summa
Respublika bo'yicha		3 442	148,4	17 245	29,6	280 745	1 343,9
1	Qoraqalpog'iston Respublikasi	120	2,6	1 138	1,0	13 651	55,0
2	Andijon viloyati	213	11,4	382	0,2	21 891	148,0
3	Buxoro viloyati	207	4,5	751	0,3	18 161	51,5
4	Jizzax viloyati	112	2,5	1 246	0,2	15 814	63,6
5	Qashqadaryo viloyati	367	12,5	2 264	1,1	24 222	211,4
6	Navoiy viloyati	139	1,8	1 474	0,3	14 341	25,1
7	Namangan viloyati	106	4,3	614	0,5	16 939	52,4
8	Samarqand viloyati	395	9,6	2 094	0,9	28 520	111,1
9	Surxondaryo viloyati	235	8,1	1 197	1,1	16 878	74,5
10	Sirdaryo viloyati	82	4,4	939	0,2	10 260	53,6
11	Toshkent viloyati	379	27,0	1 548	3,7	22 591	148,4
12	Farg'ona viloyati	189	6,8	1 344	1,1	25 549	99,5
13	Xorazm viloyati	353	11,6	642	0,0	13 468	44,2
14	Toshkent shahar	452	35,8	1 612	19,0	38 287	176,5
15	Yirik soliq to'lovchilar bo'yicha hududlararo davlat soliq inspeksiyasi	93	5,7	0	0,0	173	28,9

Soliq huquqbuzarligin mahalliy byudjet doirasida tahlil qiladigan bo'lsak yer uchastkalarini belgilangan meyorlaridan ortiq holatlarda foydalanishga yo'l qo'yilgan holatlarni kuzatishimiz mumkin bunda soliq huquqbuzarliklariga qonundan tashqari iqtisodiy faoliyat doirasi sifatida qarash mumkin, ya'ni bitimlar noqonuniy amalga oshiriladi, huquqiy meyorlar va xo'jalik hayot qoidalariga amal qilinmaydi. So'ng o'zimiz yaratgan iborani, ya'ni "pul ko'chishi" iborasini taklif qilmoqchimiz.

Iqtisodiyotni boshqarishda uchrab turadigan munosabatlar shuni aniqlaydiki, uning qatnashchilari amalga oshirayotgan ishlarini iloji boricha yashiradilar. Bu shaxslar faoliyatning daromad miqdorini soliq xizmati va huquq targ'ibot organlaridan, jamiyatdan sir tutadilar. Bunday holatlarning ko'lamini aniqlash boshqaruv tizimida ancha qiyinchilik tug'diradi.

4-jadval: Yer uchastkasiga bo'lgan huquqni tasdiqlovchi hujjatlarda ko'rsatilganidan kattaroq hajmda foydalangan jismoniy shaxslar to'g'risida umumiy ma'lumot (mln. so'm)

№	Hudud nomi	Kadastr dasturiy mahsuliga egalik huquqsiz kiritilgan obyektlar	Mazkur obyektlarni o'rganish davomida aniqlangan holatlar						
			Haqiqatda huquqiy hujjati mavjud bo'lmagan obyektlar	Yer ajratish haqida hujjat mavjud, lekin davlat ro'yxatidan o'tkazilmagan		Mazkur obyektlarga qo'shimcha hisoblangan soliq summasi			
		soni	yer maydoni (ga)	soni	yer maydoni (ga)	soni	yer maydoni (ga)	soni	yer maydoni (ga)
1	Andijon viloyati	253 379	24 246	12 437	1 084	201 021	18 991	213 605	53 417,2
2	Buxoro viloyati	265 492	4 157	205 477	32 433	0	0	206 442	70 948,2
3	Jizzax viloyati	1 571	2 114	429	666	764	1 165	1 123	367,4
4	Qashqadaryo viloyati	517 792	114 352	438 290	103791	14 506	2 371	455 312	140383,7
5	Navoiy viloyati	34 161	4 834	1 319	155	18 925	3 591	20 438	3 610,3
6	Namangan viloyati	314 606	33 139	265 838	26 910	18 988	2 265	286 270	84 175,1
7	Samarqand viloyati	462 558	87 223	364 066	70 960	76 600	14 626	440 904	141205,9
8	Surxondaryo viloyati	339 557	66 474	311 409	62 024	14 429	2 765	328 208	124819,0
9	Sirdaryo viloyati	36 679	7 507	20 880	3 291	12 296	1 881	35 799	12 166,3
10	Toshkent viloyati	117 846	14 268	75 070	9 762	0	0	79 365	27 359,7
11	Farg'ona viloyati	191 630	24 628	2 044	173	121 078	15 397	123962	38 000,2
12	Xorazm viloyati	144 725	17 157	26 462	3 042	93 467	11 895	120622	32 003,2
13	Qoraqalpog'iston Respublikasi	65 714	13 134	52 080	12 455	82	19	52 212	21 982,6
	Jami	2 745 710	413 233	1 775801	326 746	572 156	74 966	2 364 62	750439,8

4-jadval ma'lumotlari tahlili ko'rsatishicha, 2020-yilda respublikada haqiqatda hujjati mavjud bo'lmagan obyektlar soni 1775801 tani tashkil etib, egallagan yer maydoni 326745 ga tashkil etgan. Shuningdek, yer ajratish haqida hujjati mavjud bo'lgan lekin davlat ro'yxatidan o'tkazilmagan obyektlar soni 572156 tani va egallagan yer maydoni 74966 gani tashkil etmoqda. Buning natijasida jami 2364172 ta yer obyektlariga nisbatan byudjetga qo'shimcha 750438,9 mln.so'm soliq hisoblangan.

Davlat byudjeti daromadlarini shakllantirishda soliqlar ta'siri.

O'zbekiston Respublikasida faoliyat olib borayotgan yuridik shaxslar faoliyatini tahlil qilganimizda soliq to'lovchilar tomonidan soliq qonunchiligini buzish holatlari ham uchrab turibdi:

O'zbekiston Respublikasi Soliq qo'mitasining bergan ma'lumotiga ko'ra bugungi kunda Respublikasizda jami 571890 ta yuridik shaxslar faoliyat ko'rsatmoqda. Shulardan 63162 nafari shu yilning yanvar oyidan avgust oyigacha bo'lgan davrida tashkil etilganlari hisoblanadi, bu umumiy songa nisbatan 11 foizni tashkil etadi. Sohalar kesimida tahlil qiladiga bo'lsak eng ko'p yuridik shaxs sifatida faoliyatini ochgan soha savdo sohasiga 23354 (150427 ta) sanoat yo'nalishiga 10240(68894) ta yuridik shaxs faoliyatini boshlaganini bildiradi. Eng oz ochilgan sohalar bu tashish va saqlash hamda axborot aloqa yo'nalishlariga to'g'ri keladi.

Viloyatlar kesimida eng ko'p yuridik shaxs sifatida faoliyatini boshlagan korxonalar Toshkent shahri 11484(98681), Farg'ona viloyati 5819 (51896), Samarqand viloyati 5916 (54914) hissalariga to'g'ri keladi.

Yakka tartibdagi tadbirkor sifatida faoliyatini boshlaganlar 2023-yil 1-sentabr holatiga 247505 ta yil boshidan esa 66448 tan tashkil etadi bu 26.8 foizga shu yilni o'zida o'sish bo'lganidan dalolat beradi. Sohalari kesimini oladiga bo'lsak eng ko'p tadbirkorlikni chakana savdo sohasida faoliyat boshlaganlar tashkil etmoqda 29190 (120444) nafar. Hunarmandchilik sohasi 5009 (24885), Maishiy xizmat ko'rsatish sohasi 7632 (23354), Boshqa faoliyat turlari 24617 (78822) nafar tadbirkor faoliyat yuritmoqda. Soliq rejimlari bo'yicha shularni 82.2 foizi ya'ni 205883 nafari qat'iy belgilangan summada daromad solig'i to'lovchi, 15.9 foizi ya'ni 39469 nafari aylanmadan olinadigan soliq to'lovchi, 0.9 foizi 2159 nafari qo'shilgan qiymat solig'i to'lovchilardir. Eng ko'p ro'yxatdan o'tgan tadbirkorlar bu Toshkent shahar, Toshkent viloyati, Samarqand viloyati va Farg'ona viloyatlari hissasiga to'g'ri keladi.

Davlat organlarining soliq huquqbuzarliklari bilan kurashga qaratilgan ishlari jismoniy va yuridik shaxslarning yo'l qo'ygan xatolari uchun ta'qib qilish bilan chegaralanib qolib uning asl sabablarini aniqlash hamda bartaraf etishga qaratilmagan. Buning natijasida yangi - yangi xatoliklar, soliq to'lashdan qochish, soliq bazasida daromadlarni to'liq ko'rsatmaslik holatlari vujudga kelmoqdaki, buni bartaraf etish, oldini olish yoki bartaraf etish uchun ilmiy jihatdan yondashishni talab etadi.

Huquqbuzarliklar ta'sirida soliq to'lovchilar soliqlarni yashirishi va soliq to'lovlaridan qochishning turli yo'llarini qo'llab ko'radilar. Muammolarni dolzarbligidan kelib chiqib, huquqbuzarliklarning iqtisodiyotni, hususan soliq tizimini boshqarishdagi ta'sirini kamaytirishda holatlarning oldini olishga qaratilgan samarali mexanizmlarni joriy etish, bunday mexanizmlardan foydalanishda axborot texnologiyalaridan unumli foydalanish, dastur taqdim etgan ma'lumotlarni tahlil qilish orqali soliq huquqbuzarliklariga yo'l qo'yilishini asl sabablarini topish va uni bartaraf etish bo'yicha ilmiy yondashilgan fikrlar berilishi talab etiladi. Shu maqsadda soliq tizimida muvaffaqiyat bilan qo'llanilayotgan "Avtokameral" dasturi orqali olingan ma'lumotlarni yillar kesimida tahlil qilib chiqsak.

Tekshiruvdan oldingi tahlil - taqdim etilgan soliq hisobotini va soliq to'lovchining faoliyati to'g'risidagi boshqa axborotni soliq organlari tomonidan axborot tizimlaridan foydalangan holda, soliq to'lovchining ishtirokisiz o'tkaziladigan avtomatlashtirilgan tahlildir.

Soliq organlari kameral soliq tekshiruvi o'tkazilishi boshlanguniga qadar tekshiruvdan oldingi tahlilni o'tkazishi mumkin. (Soliq kodeksi 138-modda)

Tekshiruvdan oldingi tahlil soliq organi rahbarining (rahbar o'rinbosarining) buyrug'isiz, "Avtokameral" avtomatlashtirilgan axborot tizimi orqali amalga oshiriladi.

Mazkur tizimda joriy qilingan mezonlar mantiqiy shartlar va algoritmlar asosida, tadbirkorlik subyektlari tomonidan taqdim etilgan soliq va moliyaviy hisobotlarda keltirilgan ko'rsatkichlar bilan soliq organlarida mavjud ma'lumotlarni (jumladan, elektron hisobvaraq-faktura, eksport-import operatsiyalari, onlayn kassa texnikasi cheklari va h.k.) avtomatlashtirilgan tartibda taqqoslaydi.

Agar tekshiruvdan oldingi tahlil chog'ida soliq organi tomonidan taqdim etilgan soliq hisobotida soliq organida mavjud bo'lgan ma'lumotlar bilan tafovutlar va (yoki) xatolar aniqlansa, soliq to'lovchining shaxsiy kabinetiga soliq hisobotiga tegishli tuzatishlar kiritish to'g'risida xabarnoma yuboriladi.

Soliq to'lovchi tegishli tuzatishlar kiritish to'g'risidagi xabarnomani olgan kundan e'tiboran 10 kunlik muddatda aniqlashtirilgan soliq hisobotini yoki aniqlangan tafovutlarning asosnomasini taqdim etishi shart. Bunday majburiyatning bajarilmaganligi soliq organi tomonidan soliq to'lovchida kameral soliq tekshiruvini tayinlash uchun asos bo'ladi.

Tekshiruvdan oldingi tahlil aniqlashtirilgan soliq hisoboti yoki aniqlangan tafovutlar asosnomasi soliq to'lovchi tomonidan taqdim etilgan yoxud kameral soliq tekshiruvi tayinlangan sanadan e'tiboran yakunlangan hisoblanadi.

Ushbu avtomatlashtirilgan tizimning joriy qilinishi soliq to'lovchilarga bir qator afzalliklar yaratadi. Jumladan:

- Soliqlarni o'z vaqtida va to'liq hajmda hisoblanishi hamda to'lanishini ta'minlashda ko'maklashadi;
- Ularning faoliyatida yuzaga kelgan soliqqa oid huquqbuzarliklarni mustaqil ravishda bartaraf etish imkonini beradi;
- Ularga nisbatan qo'llanilishi mumkin bo'lgan moliyaviy jarimalar, ma'muriy yoki jinoiy javobgarlik choralari oldi olinishini ta'minlashga xizmat qiladi;
- Ularning faoliyatiga asossiz aralashish va korrupsiya holatlarini cheklash hamda ma'muriy bosimlarni kamaytirishga imkoniyat beradi.

2022-yilda soliq to'lovchilar hisobotlarida 90,7 trln so'mdan ortiq tafovutlar aniqlandi

Soliq to'lovchilarda 2022-yilda o'tkazilgan tekshiruvdan oldingi tahlillar natijasida 90,7 trln so'mlik tafovutlar aniqlandi.

Shundan, 76,7 trln so'mlik tafovutlar yoki jami aniqlangan tafovutlarning 84,5%i bartaraf etilgan:

- 4,1 trln so'm qo'shimcha soliqlar hisoblangan;
- 72,6 trln so'm tafovut bo'yicha hisobotlardagi ko'rsatkichlar tuzatilgan.

2023-yil yanvar-avgust oylari davomida o'tkazilgan tekshiruvdan oldingi tahlillar natijasida 89 136 ta korxona tomonidan ko'paytirishga qayta hisobotlar taqdim etilgan va 5,9 trln so'm soliqlar hisoblangan.

Eng katta tafovut aniqlangan sohalar :

- ishlab chiqarish - 3 trln so'm (51,2%);
- umumiy ovqatlanish va savdo - 861,1 mlrd so'm (14,5%);
- qurilish - 849,2 mlrd so'm (14,3%);
- transport - 207,9 mlrd so'm (3,5%);
- qishloq xo'jaligi - 172,1 mlrd so'm (2,9%).

Soliq huquqbuzarliklarini oldini olishda soliq to'lovchilardan kelib tushayotgan murojaatlarni alohida takidlash lozim, 2023-yil 1-sentabr holatiga e'tiborimizni qaratsak 84786 marotaba murojaat bo'lib shu murojaatlarni 99.5 foizda soliq huquqbuzarliklari o'z tasdig'ini topganligini ko'ramiz. Asosan qaysi sohalarida bu kabi qoida buzilishlar aniqlangan:

- xaridorlarga savdo chekini bermaslik-93.4 foizni tashkil qiladi;
- to'lovlarni plastik karta orqali qabul qilmaslik holatlari 3.9 foizni;
- plastik karta uchun xarid summasini oshirish holati-0.2 foizni;
- boshqa holatlarda soliq huquqbuzarliklarini sodir etish- 2.4 foizni tashkil etmoqda.

Bu ko'rsatkichlarni viloyatlar kesimida tahlil qilsak, kelib tushgan murojaatlarni va shu asosda to'langan mukofotlarni asosan Toshkent shahri, Samarqand, Qashqadaryo, Surxondaryo, Navoiy viloyatlar amalga oshirgani haqiqat bo'lib qolmoqda.

Soliq to'lovchilarni soliqlarga qay tarzda amal qilishlari tahliliga qaraydigan bo'lsak 2022-yili jami 866 marotaba soliq auditi o'tkazilgan bo'lib bu soliq to'lovchilarga nisbatan 0.15 foizni tashkil qiladi.

2023-yilni 8 oyida esa atiga 679 ta subyektda tekshirish o'tkazilgan bo'lib bu ko'satkich 0.1 foizni tashkil etadi. Shu ko'rsatkich past bo'lishiga qaramay 223 nafar subyektda 1.2 trl so'm soliq summasini yashirish holatlari aniqlangan. Bular:

- 138 ta yuridik shaxsda 697.2 mld.so'mlik realizatsiya qilingan tovarlar summasini ko'rsatmaslik;
- 63 ta yuridik shaxsda 489.4 mld.so'mlik tovarlarni omborlarda yoki realizatsiya mavjud emasligi;
- 22 ta yuridik shaxsda 23.9 mld.so'mlik kirim qilinmagan tovarlarni saqlaganlik holatlari aniqlangan. Bu ko'rsatkichlar asosan ishlab chiqarish, qurilish, savdo va boshqa sohalar hissasiga to'g'ri keladi.

Yuqoridagi tahlillar shuni ko'rsatadiki 0.1 foizli tekshirish o'tkazilganda 1.2 trl so'mlik soliq qoida buzarlari aniqlangan bo'lsa, tekshirish soni ortib borishi bilan soliqni yashirish, turli yo'llar bilan soliqdan qochish holatlari yaqqol ko'zgan tashlanib qolishi mumkin

XULOSA VA TAKLIFLAR

Soliq reformasini opponentlari fikricha soliqni kamaytirish byudjetga salbiy ta'sir ko'rsatar emish. Afsuski ular bilmaydilar-ki, yuqori soliqlar mavjudligi uchun byudjet bo'sh. Soliqdan boshqa g'aznani to'ldiruvchi manbalar ham bor-ku?!

Mulkni xususiylashtirishga juda katta qiziqish bilan qaraldi, afsuski bu ham o'z vaqtida investitsiyalarni jalb etilishiga va ijtimoiy muamolarni yechish hamda moliyaviy barqarorlikka olib kelmadi. Lekin hozirda pullik xususiylashtirishga investitsiyani jalb qilgan holda o'tishni imkoni bor. Buni qayerda olish kerak? Albatta qonunlashtirilgan yashirin manbalardan.

- biznes uchun xos bo'lgan qonunchilik sharoitlarini yaratish;
- jinoyat orqali hosil qilingan kapital va yashirin ishlab chiqaruvchilar kapitali o'rtasida aniq chegarani belgilash;

- tadbirkorlarga shu jumladan chet ellardagi “qallob”larga nisbatan yangicha munosabatni shakllantirish;
- soliqlarni fiksallardan voz kechish;
- har tomonlama naqd pulsiz hisob-kitoblarni rag'batlantirish;
- hokimiyatga bo'lgan ishonchni yanada mustahkamlash, qaysiki, aholini moliyaviy ko'zbo'yamachiliklar oqibatida aldanishdan qo'riqlash, omonatlarini qo'riqlash hamda xususiy mulkchilik institutlarni qo'riqlash.

Xo'jalik subyektlari faoliyati yuzasidan jamoatchilik nazoratini o'rnatish.

Jahon iqtisodiy hamjihatligi tomonidan tan olinganki, eng ko'p biznesga xavf soladigan sohalarda biri - bank sistemasi orqali yirik miqdordagi pul mablag'larini aylantirish va pullarni yuvish bo'lib qolmoqda. Jinoiy elementlar o'z faoliyatida bank ma'lumotlari boshqalar uchun maxfiyligidan foydalanmoqdalar. Uzoq muddat davomidagi bank siri Hozirgi kunda aks holat keltirib chiqarmoqda.

Yirik miqdordagi pul mablag'lari davlat va jamoatchilik nazoratiga olinsa uyushgan jinoyatchilik o'z kuchidan ayrilgan bo'ladi.

Ushbu keltirilgan ma'lumotlar yashirin iqtisod to'g'risida tushuncha beradi, lekin, shu ma'lumotlarni o'zi ham hayotimizga yashirin iqtisod qanday ta'sir ko'rsatayotganligini bilib olishga imkon beradi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 30.10.2020 yildagi PF-6098-son “Yashirin iqtisodiyotni qisqartirish va soliq organlari faoliyati samaradorligini oshirish bo'yicha tashkiliy chora-tadbirlar to'g'risida”gi Farmon.
2. N. Toshmamatov, X. Kamolov, I. Nosirov, S. Toshmamatov. Audit. O'quv qo'llanma. – Andijon – 2018, – 300 b.
3. N.A. Yangiboyev, D.Q. Qudbiyev va boshq. Soliq xizmati organlarida buxgalteriya xisobi. T. 2023 y.
4. Nosirov I.A. The role of the ecological management on the developing of small business. Theoretical & Applied Science., 2017g.
5. Носиров И.А. Влияние научно-технического прогресса в эффективном использовании ресурсов. ЛИ Республики Узбекистан. Вестник Республики Каракалпакистан. 2016 г.
6. I. Ismanov, N. Toshmamatov, S. Buzrukxonov. Moliyaviy hisob va hisobot. Darslik. Toshkent. “Sano-standart”-2019-yil.
7. Носиров И. А. Совершенствование учета и анализа затрат хлопкоперерабатывающих предприятий (на примере кооперативных хозяйств Ферганской долины) .Монография. 1998 г.
8. Ерматов И. Т. Научно-технический прогресс: социальные, технические и общественные факторы : Сборник статей. – Москва : ООО “ИМПУЛЬС”, 2018. – С. 133-137. – ЭДНХТАЛБЖ.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>

Yashil

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Xondamir Ismoilov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2023. № 10

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: [@iqtisodiyot_77](https://t.me/@iqtisodiyot_77)

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, [@iqtisodiyot_77](https://t.me/@iqtisodiyot_77) telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnalning ilmiyligi:

"Yashil iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi 336/3-
sonli qarori bilan ro'yxatdan
o'tkazilgan.